

VOCABULARI UNITAT 5

AIGÜES JURISDICCIONALS/ TERRITORIALS

Franja marítima costanera que envolta el litoral d'un país, i sobre la qual un estat exerceix la seva jurisdicció, és a dir exerceix la sobirania com si fos part del territori. Compren una franja de 200 milles (370 km) mar endins.

AGRICULTURA INTENSIVA

És l'agricultura que procura obtenir el més gran nombre possible de collites a l'any i es practica en parcel·les de terreny petites. N'és un exemple el conreu de l'arròs al sud-est asiàtic.

AGRICULTURA EXTENSIVA

És l'agricultura que té com a objectiu obtenir grans quantitats de productes a un preu molt baix, es practica en grans extensions de terreny, però mai es cultiva tota la superfície possible.

AGRICULTURA ALTERNATIVA (ECOLÒGICA O BIOLÒGICA)

Tipus d'agricultura que pretén prescindir de tota classe d'adobs químics, herbicides i pesticides i intenta obtenir productes d'elevat valor nutritiu i evitar la contaminació dels sòls. Pretèn realitzar l'activitat agrària amb medis totalment naturals.

AQUÍCULTURA

És un sistema de cria i engreix de plantes i d'animals aquàtics que es realitza en instal·lacions especials, anomenades piscifactories, o bé en granges situades en el medi natural. Es practica en aigües dolces i en aigües marines. A partir de la dècada dels 1990 aquesta pràctica ha constituït el subministrador de peix que ha tingut el creixement més ràpid arreu del món.

ARMADOR

Persona o empresa que nolieja o equipa un vaixell per a la seva explotació comercial

ARRENDAMENT

Contracte per mitjà del qual cedeix a un altre el dret d'explotar la terra per un preu i un temps determinat

BOCAGE

Paisatge rural caracteritzat per l'alternança de tanques de vegetació i de marges entre els conreus.

CALADORS

Lloc del mar on els pescadors calen les xarxes per mor de la seva riquesa pesquera. El potencial i qualitat dels caladors depèn de molts factors: clima aquàtic, salinitat, condicions del relleu marí, etc.

CONREUS TRANSGÈNICS

Conreus realitzats amb llavors modificades genèticament en laboratori per fer-los més resistents a les plagues, a les condicions ambientals adverses, o per fer-los més atractius.

DEGRADACIÓ DEL SÒL

Fenomen induït per la pressió humana que té com a resultat la pèrdua de l'actual o de la futura capacitat del sòl per suportar la vida humana i vegetal.

DEPURACIÓ D'AIGÜES

Acció que es desenvolupa a una depuradora, que és una obra hidràulica que té com a finalitat el tractament de les aigües residuals dels habitants d'una zona per evitar que contaminin. Aquesta aigua, un cop tractada, pot ser aprofitada per a regadiu o altres usos.

ECOSISTEMA

És una subdivisió de la biosfera que es pot estudiar com a unitat funcional; es caracteritza pel clima, per la seva distribució i per les propietats de la biomassa i de producció que presenta. L'ecosistema és una unitat pràctica que va proposar l'ecòleg anglès Arthur G. Tansley (1871-1955) per definir l'entorn físic comú en que viuen molts individus de diferents espècies.

FITOPLÀNCTON

Conjunt d'organismes vegetals que viuen al mar i que formen part del plàncton.

INDÚSTRIA AGROALIMENTÀRIA

Conjunt d'activitats que transformen, conserven o manupulen primeres matèries agràries per a produir béns de consum o intermedis per a l'alimentació humana o animal, o per a ser utilitzades en els processos industrials.

MONOCULTIU (MONOCONREU)

Sistema de cultiu que dedica totes les parcel·les d'una explotació agrària o totes les explotacions d'una regió a un únic cultiu.

POLÍTICA AGRÀRIA COMUNITÀRIA (PAC)

Conjunt d'objectius, instruments i accions de la Unió Europea a favor del desenvolupament del sector agrari i de l'organització del mercat interior europeu en els seus productes. Té com a instrument fonamental els fons estructurals FEOGA.

PARADA ECOLÒGICA

Establiment de vedes per permetre la cria i reproducció tant d'espècies terrestres com marines.

PARCERIA

Sistema d'explotació agrària pel qual el titular d'una finca rústica cedeix temporalment a un parcer o amiterger el seu ús per a una explotació agrària. El parcer cedeix la terra, edificis, ramat i utilitatge i el parcer aporta el treball. Els beneficis es reparteixen entre els dos en funció al que hagin aportat. Ex: Són tradicionals a Mallorca, i sobre tot a Menorca. També els trobem en Andalusia o Extremadura.

PESCA LITORAL

Pesca que es realitza a les àrees litorals amb embarcacions petites (menys 20 trb) de tripulació reduïda (fins a tres mariners) amb retorn diari al port (no pesquen més enfora de 60 milles). Comercialitzen peix fresc.

PISCIFACTORIA

Instal·lació on es realitza la cura i cria d'espècies aquàtiques. Hi ha piscifactories dedicades a al cria d'alevins, mentres que d'altres estan especialitzades en l'engreix. Algunes fan les dues funcions.

OPENFIELD

Paisatge agrari que es compona per extenses parcel·les més o menys regulars sense separació entre elles de cap tipus d'obstacle, tanca, mur o bardissa; d'aquí la denominació de "camps oberts", donat que els límits no disposen d'obstacles que separen les parcel·les.

PLÀCTON

Conjunt d'organismes animals i vegetals molt petits que són desplaçats per les corrents i és l'aliment natural de moltes espècies marines.

PLATAFORMA CONTINENTAL

Zona marítima costanera amb una profunditat inferior a 300 metres i on la pesca és abundant.

POBLACIÓ ACTIVA AGRÀRIA

Població que treballa en l'agricultura, la ramaderia o l'explotació forestal, juntament amb la que vol treballar en aquest sector, encara que no hagi treballat mai o sigui a l'atur.

POLICULTIU (POLICONREU)

Explotació agrària o regió que es dedica al cultiu de diferents productes. La diversificació dificulta la mecanització.

POLÍTICA AGRÀRIA COMUNITÀRIA (PAC)

Conjunt d'objectius, instruments i accions de la Unió Europea a favor del desenvolupament del sector agrari i de l'organització del mercat interior europeu en els seus productes. Té com a instrument fonamental els fons estructurals FEOGA.

PRODUCCIÓ

Quantitat de productes agraris recol·lectats expressat en tones o bé el seu valor expressat en euros

PRODUCTIVITAT

1. Quantitat de productes obtinguda per unitat de superfície. 2. Quantitat obtinguda per unitat de treball (tones/hores de feina a l'any)

PRODUCTES FITOSANITARIS

Substàncies i preparats per protegir els vegetals d'organismes nocius o bé per influir en el seu creixement, com adobs, pesticides, etc.

PURINS

Producte líquid format per la barreja de defecacions sòlides i líquides i per restes diverses que s'origina a les granges. Presenta un contingut d'aigua superior al 85% del pes.

RAMADERIA EXTENSIVA

Ramaderia practicada pel sistema de pastura, amb un ramat no estabulat, obtenint una baixa productivitat.

RAMADERIA ESTABULADA

Tipus de ramaderia intensiva en què els animals es crien en estables o granges i s'alimenten amb pinso. Una característica és la concentració de molts exemplars en un espai reduït.

RAMADERIA INTENSIVA

Ramaderia practicada a través de l'estabulació, de la utilització de pinsos compostos i de l'establiment de granges que permeten obtenir una alta productivitat.

REVOLUCIÓ VERDA

Període comprès entre 1960 i 1980 on es van introduir en l'agricultura gran varietat de plantes d'elevada productivitat i la utilització d'una tecnologia basada en l'ús de fertilitzants, insecticides i pesticides, el control de l'aigua i la mecanització, que van permetre millorar els rendiments agrícoles a molts països en via de desenvolupament, especialment pel que fa als cereals.

REVOLUCIÓ BLAVA

Terme molt similar al de Revolució Verda, però aplicat al mar. Es tracta de la multiplicació de les extraccions de peix entre la dècada dels 50' i 70', tot pensant en uns recursos il·limitats. Aquest fet dóna lloc a l'aparició de la pesca tradicional.

REPOBLACIÓ FORESTAL

Sembra d'espècies arbòries a llocs on el bosc havia desaparegut per diverses causes (incendis forestals, rompudes de terres, etc.). Actualment hom tendeix a repoblar amb espècies autòctones adaptades a l'ecosistema.

SILVICULTURA

És la ciència, la tècnica i l'art de gestionar les masses forestals. La silvicultura té el paper d'ajudar a evolucionar els boscos aprofitant els factors ecològics, segons els principis de l'ecologia forestal, i les potencialitats naturals a fi d'optimitzar de manera duradora els productes i els serveis segons les necessitats humanes.

SOBREPASTURA

Pastura abusiva que comporta la destrucció dels ecosistemes que serveixen d'aliment als ramats.

TOWNSHIP

És una forma d'explotació agrària i paisatge agrari vinculats a la colonització dels EEUU. Tenen una dimensió agronòmica de 36 milles quadrades.

TRANSHUMÀNCIA

Tipus de pastoreig estacional i itinerant que segueix el cicle natural de les pastures, la qual cosa implica canviar de regió, de vegades fins a tres cops l'any.